

A Magyar Köztársaság nevében!

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2010. évi május hó 4. napján megtartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A különösen nagy kárt okozó csalás büntette kísérlete és más bűncselekmény miatt I.r.vádlott és társa ellen indult büntető ügyben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. évi január hó 6. napján kihirdetett 8.B.88/2008/47. számú ítéletét I.r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában **megváltoztatja,**

megállapítja, hogy a vádlottak a csalás büntettét kísérletként követték el.

Ezért és a terhükre rótt bűncselekmény miatt I.r. vádlottal szemben halmazati büntetésül az első fokon alkalmazott börtönbüntetést tekinti kiszabottnak,
míg IV.r. vádlottal szemben halmazati büntetésül visszaesőként 1 /egy/ év 8 /nyolc/ hónapi börtönt és 3 /három/ év közügyektől eltiltást szab ki.

A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést mellőzi, felhívja az első fokú bíróságot, hogy arról különleges eljárás keretében utólag határozzon.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I.r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 9.540.- /Kilencezer-ötszáznegyven/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet I.r. vádlott visel.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság előtt négy vádlott, I.r., II.r., III.r. és IV.r. vádlott ellen folyt büntetőeljárás, az ukrán állampolgárságú I.r., II.r. és III.r. vádlottak távollétében.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 2009. január 6. napján kihirdetett 8.B.88/2008/47. számú ítéletével I.r. vádlottat felbujtóként, folytatólagosan elkövetett csalás büntettében (Btk.318.§ (1), (6) bekezdés a./ pont) és felbujtóként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk.276.§), II.r. vádlottat folytatólagosan elkövetett csalás büntettében (Btk.318.§ (1), (6) bekezdés a./ pont) és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), III.r. vádlottat bűnsegédként folytatólagosan

elkövetett csalás büntetében (Btk. 318.§ (1), (6) bekezdés a./ pont) és bűnsegédként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§), IV.r. vádlottat bűnsegédként folytatólagosan elkövetett csalás büntetében (Btk.318.§ (1), (6) bekezdés a./ pont) és bűnsegédként folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276.§) mondta ki bűnösnek.

Ezért - halmazati büntetésül - az I.r. vádlottat 3 év börtönbüntetésre, a II.r. vádlottat 2 év 4 hónap börtönbüntetésre, a III.r. vádlottat 2 év börtönbüntetésre és a IV.r. vádlottat, mint visszaesőt, 2 év 8 hónap börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A IV.r. vádlott vonatkozásában rendelkezett az előzetes fogvatartásnak a kiszabott szabadságvesztésbe való beszámításáról. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet II.r. vádlottra és III.r. vádlottra vonatkozó részében 2009. április 29. napján jogerőre emelkedett. A Győri Ítéltábla 2010. január 5. napján meghozott Bpi.417/2009/4. számú végzésével III. r. vádlott vonatkozásában elrendelte a perújítási eljárás lefolytatását a Be. 408. § (1) bekezdésének e.) pontja alapján.

Az elsőfokú ítélet ellen az I.r. vádlott védője valamint a IV.r. vádlott és védője felmentés érdekében fellebbezést terjesztett elő.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.162/2009/1-I. számú átiratában a jogorvoslati kérelmeket alaptalannak találta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg. Nem tette ugyanakkor a bizonyítás anyagává az ügyben eljáró Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség KF.47/2005/40. számú jogsegélykérelmét, mely mulasztás azonban a másodfokú eljárás során a Be. 353. § (1) bekezdése alapján a jogsegélykérelem tárgyaláson való ismertetésével pótolható.

Rámutatott a főügyészség arra, hogy a megyei bíróság az I.r. és a IV.r. vádlott büntetőjogi felelősségének fennállására helytállóan következtetett, cselekményeiket az ítélet indokolásából kitűnően helyesen minősítette azzal, hogy a rendelkező részben - nyilvánvaló elírás folytán - a bűncselekmény befejezett alakzatában állapította meg bűnösségüket.

A főügyészség megítélése szerint a megyei bíróság a vádlottakkal szemben arányos büntetést szabott ki. Ebben a körben csupán a bűnösségi körülmények igényelnek korrekciót. További súlyosító körülményként értékelendő a csoportos elkövetés, a fondorlatos elkövetési mód és az, hogy a négy vádlott együttes cselekvősége a bűnszövetség több jegyét is magán viseli. Az I.r. vádlottat illetően további súlyosító körülmény a kezdeményező, irányító szerepe.

Az ítélet egyéb rendelkezéseit a főügyészség törvényesnek találta, a bűnügyi költségről szóló rendelkezések kivételével, melyet álláspontja szerint - figyelemmel arra, hogy az érintett vádlottak közül kettővel szemben az ítélet jogerős - külön eljárásban kell orvosolni.

Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét tárgyaláson bírálja felül, az I.r. és a IV.r. vádlottak vonatkozásában az ítéletet oly módon változtassa meg, hogy a vádlottak vagyon elleni cselekményét különösen nagy kárt okozó, folytatólagosan elkövetett csalás büntette kísérletének minősítse. Indítványozta továbbá, hogy az ítéltábla hívja fel az elsőfokú bíróságot a Be. 578. §-a szerinti eljárásra.

A fellebbviteli főügyészség bizonyítási indítványát az ítélet tábla alaposnak találta, ezért a Be. 363.§ (2) bekezdése szerint bizonyítás felvételét rendelte el, és az ügyben tárgyalást tűzött ki, melyen ismertette a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség 2006. június 7. napján kelt Kf.47/2005/40. számú büntelmi jogsegély-kérelmét, az IRM Nemzetközi Együttműködési Főosztály Nemzetközi Büntetőjogi Osztály 2009. december 7. napján kelt tájékoztatását, a Győri Ítélet tábla Bpi.417/2009/4. számú végzését, valamint a Győri Ítélet tábla Bkf.243/2009/2. és Bkf.242/2009/2. számú végzését.

Ezt követően a fellebbezési tárgyaláson az érintettek - I.r. vádlott kivételével, akivel szemben az eljárás továbbra is a távollétében, a Be. XXV. Fejezetének szabályai szerint folyik - megjelentek.

Az I.r. vádlott védője fellebbezését fenntartva kifejtette, hogy I.r.vádlott csak utólagos cselekményekben - így helyiségek bérlésében illetve könyvelő megkeresésében - vett részt, terhére ezért felbujtás nem állapítható meg. Amennyiben a másodfokon eljáró ítélet tábla védencét bűnösnek találná, arra az esetre másodlagos fellebbezési kérelemként a büntetés enyhítését indítványozta arra figyelemmel, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradt, és az elkövetés óta hosszú idő telt el.

A IV.r. vádlott védője fellebbezését elsődlegesen felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében tartotta fenn. Álláspontja szerint IV.r.vádlott nem követett el bűncselekményt azzal, hogy a kft.-nél munkát vállalt, munkavégzése során a II.r. vádlott utasítása szerint, adott bankszámlára pénzüsségeket fizetett be. Munkáltatója irányítása szerint járt el a tatabányai raktárbeli munkája során is, amikor azzal bízták meg, hogy raktárosként az árukat megfelelően kezelje. Az adóbevallásban, a cégek alapításában nem működött közre.

Másodlagos fellebbezési kérelme kapcsán hivatkozott arra, hogy enyhítő körülményként kell figyelembe venni azt, hogy a cselekmény kísérleti stádiumban maradt, a vádlott bűnsegédként vett részt a bűncselekmény elkövetésében, és a cselekmény elkövetése óta jelentős idő múlt el.

Hivatkozott arra, hogy a IV.r. vádlott személyi körülményeit az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe. Így nem értékelte, hogy a IV.r. vádlott hajléktalan, átmeneti szálláson él élettársával. Nehéz körülményei ellenére igyekszik megélni, alkalmi munkákat vállal. Érszűkületben szenved, két alkalommal is műtötték. Ennek alátámasztására a védő csatolta a **S.Kft.** 2010. május 3. napján kelt igazolását arról, hogy IV.r. vádlott alkalmi munkavállalóként dolgozik cégükönél, a rábízott munkát megfelelően ellátja. Igazolást csatolt továbbá a **B.Szállástól**, valamint mellékelte a IV. r. vádlott kórházi zárójelentéseit.

Mindezen enyhítő körülmények álláspontja szerint - az ítélet belső arányosságára is figyelemmel - a kiszabott szabadságvesztés mértékének enyhítése mellett a büntetés felfüggesztését is indokolják.

A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen indítványát maradéktalanul fenntartotta az abban kifejtett indokok alapján. Kiemelte, hogy az elkövetési érték rendkívül nagy, az okozni kívánt kár hatszorosan haladja meg a minősítéshez szükséges alsó értékhatárt. A vádlottakkal szemben kiszabott büntetés arányos, igazodik a bűnösségi

körülményekhez, és ahhoz, hogy a cselekmény kísérleti stádiumban maradt, a magyar költségvetést nem érte tényleges kár. Emiatt álláspontja szerint a büntetés további enyhítésére nincs lehetőség a tárgyi súlyra tekintettel. Az ítélet belső arányosságát illetően kifejtette, hogy a IV.r. vádlott cselekménye a társadalomra valóban kisebb mértékben veszélyes, azonban ő visszaesőként követte el a bűncselekményt.

IV.r. vádlott védőjéhez csatlakozva előadta, hogy jelenleg 60% körüli a munkaképesség-csökkenése, az ezzel kapcsolatos orvosszakértői vizsgálat jelenleg folyamatban van. Nyárra várható a műtét, jelenleg sonotherápiára jár. Alkalmi munkavállalói kiskönyvvvel havonta hozzávetőlegesen 18 napot tud dolgozni, és ezért 120.000.-Ft havi jövedelmet kap. 34 éves az élettársa, aki cukorbeteg, szintén dolgozik, havonta 50.000.-55.000.-Ft a keresete.

Az ítéletábra az elsőfokú ítéletet a Be. 348.§ (1) bekezdés, Be. 349.§ (1) bekezdése alkalmazásával I.r. és IV.r. vádlottra vonatkozó részében - a II.r. és a III.r. vádlott a felülbírálatban nem érintett - a Be. 363. § (2) bekezdésének b.) pontja szerinti tárgyaláson az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül, és megállapította, hogy az I.r. vádlott védőjének fellebbezése alaptalan, míg a IV.r. vádlott és védőjének fellebbezése az alábbiak szerint, részben alapos, továbbá helytálló a fellebbviteli főügyészség indítványa.

Mindenek előtt vizsgálta az ítéletábra, hogy helyesen és törvényesen járt-e el az elsőfokú bíróság akkor, amikor az eljárást - a vonatkozó külön eljárási szabályok alkalmazásával - az I.r. vádlott távollétében folytatta le.

A fellebbviteli főügyészség indítványának helyt adva a Be. 353. § (1) bekezdése szerinti eljárás keretében az ítéletábra előtt tartott fellebbviteli tárgyaláson ismertetésre került a bűnügyi jogsegély-kérelme, továbbá az IRM illetékes főosztályának tájékoztatása, amely szerint Ukrajna az európai kiadatási egyezményhez tett, fenntartása alapján megtagadja ukrán állampolgárok kiadatását.

Az ügy nyomozati szakaszában a hatóságok a rendelkezésükre álló törvényes eszközökkel próbálták elérni azt, hogy I.r. vádlott jelen legyen az ellene indult büntetőeljárás során, a lefolytatott eljárási cselekményeknél. A megyei főügyészség helyesen élt bűnügyi jogsegélykérelemmel az ukrán hatóság felé, mely KF.47/2005/40. számú megkeresésnek az eljárási szabályok megtartásával tett eleget Ukrajna Ügyészsége 2007. január 10. napján (nyomozati iratok 397-401. oldal).

Az elsőfokú eljárás rendelkezésre álló adatai alapján és az ítéletábra előtt tartott tárgyaláson a bizonyítási eljárás fenti kiegészítése eredményeként megállapítható, hogy a megyei bíróság az elsőfokú eljárást törvényesen folytatta le az I.r. vádlott távollétében.

Az I.r. vádlott gyanúsítottként való kihallgatása során őt az ukrán hatóság a magyar büntető jogszabályok maradéktalan ismertetésével figyelmeztette jogaira és kötelezettségeire. A jogsegélykérelem útján beszerzett bizonyítékok az elsőfokú eljárás során így jogszerűen felhasználhatók voltak. S bár az I.r. vádlott a kihallgatása során az ügy releváns tényeire nem tett vallomást, a megyei bíróság a II.r. és a III. r. vádlottak terhelő vallomását az egyéb

bizonyítékokkal összevetve okszerűen mérlegelte. Ugyancsak értékelte a IV.r. vádlott védekezését is, részletesen elemezve és csoportosítva azokat a tanúvallomásokat és okirati bizonyítékokat, melyek a IV.r. vádlott védekezését cáfolták.

A szükséges és lehetséges bizonyítékokat beszerezve lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az I.r. és a IV.r. vádlott terhére rótt bűncselekmények tekintetében megállapított tényállás megalapozott, kiegészítésre nem szorul. A bizonyítékok mérlegelését támadó - felmentésre irányuló - védelmi fellebbezések eredményre nem vezethettek, hiszen az elsőfokon eljáró bíróság okszerű bizonyíték-értékelő tevékenységének felülmérlegelésére nincs lehetőség. A tényállás ennek megfelelően a Be. 351.§-ának (1) bekezdés I. fordulata alapján a másodfokú felülbírálatnak is alapját képezte.

A megyei bíróság a megállapított tényállás alapján I.r. és IV.r. vádlottak bűnösségére helytállóan vont le következtetést. A cselekményeket helyesen minősítette, ugyanakkor ítélete rendelkező részében a csalás büntettének megvalósításának szakaszát tévesen tüntette fel. Ezért az ítélet tábla a bűncselekmény rendelkező részbeli megnevezését a jelen másodfokú eljárás során helyesbítette, és megállapította, hogy az I.r. és a IV.r. vádlottak a terhükre rótt csalás büntettét kísérletként (Btk. 16.§) követték el. Így már összhangban van az ítélet jogi indokolásával a terhükre rótt cselekmény megnevezése, minősítése.

Az elsőfokú bíróság az I.r. és a IV.r. vádlott tekintetében a bűnösségi körülményeket túlnyomó részt helyesen tárta fel. Az ítélet tábla - osztva a fellebbezési főügyész álláspontját - kiegészíti a büntetéskiszabási körülményeket azzal, hogy a vádlottak terhére kell értékelni a csoportos, fondorlatos elkövetési módot, hogy a négy terhelt cselekvősege a bűnszövetség több jegyét is magán viseli, az I.r. vádlott kezdeményező és irányító szerepet töltött be. A cselekmény kiemelkedő tárgyi súlyú, bár kísérleti szakban maradt. A csalási cselekmény minősítését az értékhatár határozza meg, a kár különösen nagy, ha 50 millió forintot meghaladja. Az irányadó tényállásból kitűnik, hogy ennek többszöröse az az összeg, amelyre nézve az APEH megtévesztésével, adóbevallás benyújtásával, jogosulatlanul Áfát igényeltek volna vissza. Ehhez kell kiemelni azt a szervezettséget is, amit az elkövetés körülményei mutatnak, nevezetesen, hogy tényleges gazdasági tevékenység látszatát keltették (cégalapítások, raktárbérlés, árú- és pénzmozgás), amelyben I.r. vádlott vezető szerepe tetten érhető.

Rámutat ugyanakkor az ítélet tábla arra is, hogy az I.r. és a IV.r. vádlottaknak a bűncselekmények elkövetésben való részvételét azonban egyéniesítve, eltérően kell vizsgálni.

A bűncselekmények elkövetéséért elsőfokon kiszabott büntetés - a feltárt bűnösségi körülményekre és a bűncselekmények elkövetését kezdeményező, irányító szerepére figyelemmel - az I.r. vádlott tekintetében megfelelő, enyhítésére törvényes lehetőség nincsen. Ezért az ítélet tábla az I.r. vádlottal szemben a megyei bíróság által alkalmazott halmazati büntetést tekintette kiszabottnak.

Ugyanakkor a IV.r. vádlott esetében az ítélet tábla további enyhítő körülményként értékelte azt, hogy a bűncselekmény elkövetése óta - a IV.r. vádlottnak fel nem róhatóan - jelentős idő

múlt el, továbbá a szabadságvesztés-büntetés kiállítását megnehezítő megromlott egészségi állapotát, valamint azt a tényt, hogy rendszeresen munkát végez, melyet megfelelően lát el. Emellett a törvényes és arányos büntetés alkalmazása során figyelembe vette az ítélőtábla a IV.r. vádlottnak a bűncselekmények elkövetésében való csekélyebb szerepét, és szem előtt tartotta a vádlottakkal szemben kiszabott büntetések egymáshoz való arányosságának követelményét is. Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy a Btk. 37.§-ában megfogalmazott célokat, így az általános és egyéni megelőzés érdekeit a IV.r. vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság által megállapítottnál enyhébb büntetés, rövidebb tartamú szabadságelvonás szolgálja. A szabadságvesztés felfüggesztésére azonban - szemben a védelmi indítvánnyal - nem volt törvényes lehetőség.

Maradéktalanul osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselése kérdésében, és felhívta az elsőfokú bíróságot, hogy a bűnügyi költség viseléséről a Be. 578. § (1) bekezdése szerinti különleges eljárásban határozzon.

Mindezek alapján az ítélőtábla a Be. 372.§. (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét I.r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában megváltoztatta, megállapította, hogy I.r. és IV.r. vádlott a csalás büntettét kísérletként követték el, ezért I.r. vádlottal szemben halmazati büntetésül az első fokon alkalmazott börtönbüntetést tekintette kiszabottnak, míg IV.r. vádlottal szemben halmazati büntetésül visszaesőként 1 év 8 hónapi börtönbüntetést és 3 év közügyektől eltiltást szabott ki.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet - mivel az egyéb járulékos rendelkezések helyénvalóak - a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta mindkét vádlott tekintetében.

A másodfokú eljárásban az I.r. vádlott kirendelt védőjének díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költség megállapítására és viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 381.§ (1) bekezdésén alapul.

ő, 2010. évi május hó 4. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Csák Csilla sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Miklós Mária sk.
a tanács tagja

ZÁRADÉK:

Ez az ítélet és a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. január 6. napján kelt 8.B.88/2008/47. számú ítélete I.r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában meg nem változtatott részében 2010. május 4. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2010. május 4. napján

Dr. Kovács Tamás sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül

kiadó: